

UZASADNIENIE

Powodowie **W. M.** i **I. M.** w osobnych pozwach dochodzili od pozwanych kwot po 1830 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 17 października 2015r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu.

W uzasadnieniu pozwów wskazali, że pozwany nie zwrócił na ich rachunek kwot po 1830 zł (k. 2 – 3 i k. 59 - 60).

Zarządzeniem z 20 kwietnia 2016r., obie sprawy zostały połączone do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia (k. 57).

Pozwany **L. Ż. (1)** wniósł o oddalenie obu powództw, z uwagi na brak legitymacji biernej po jego stronie oraz zasądzenie na jego rzecz od powodów kosztów procesu (k. 23 – 27 i k. 80 – 84).

W uzasadnieniu złożonych odpowiedzi na pozew podał, że ustawa z 23 maja 1991r. o związkach zawodowych nie przewiduje odpowiedzialności członków zarządu, analogicznej do odpowiedzialności członków zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (art. 299 k.s.h.). Członek zarządu ponosi natomiast odpowiedzialność za właściwe zarządzanie i dysponowanie majątkiem związku wobec związku (par. 35 statutu pozwanego ad. 2).

Ponadto, zdaniem tego pozwanego, powodowie nie podjęli nawet próby wykazania, że zachowanie L. Ż. (1) było w jakiś sposób zawinione. Tymczasem, stwierdzenie winy jest przesłanką odpowiedzialności z tytułu czynu niedozwolonego (art. 415 k.c.).

Pozwany **(...) Związek Zawodowy (...)w O.** wniósł o oddalenie obu powództw i zasądzenie na jego rzecz od powodów kosztów procesu.

W uzasadnieniu złożonych odpowiedzi na pozew przyznał, że w 2015r. organizował wycieczkę do Portugalii, której uczestnikami mogli być pracownicy (...)oraz członkowie ich rodzin. Do wyjazdu nie doszło z przyczyn, leżących wyłącznie po stronie biura podróży, prowadzonego przez J. C. (1) pod firmą Biuro (...), która pismem z 7 października 2015r. wypowiedziała umowę o świadczenie usług turystycznych.

W związku z powyższym, zarząd pozwanego związku zawodowego podjął natychmiastowo niezbędne kroki celem wyegzekwowania zwrotu środków, które zostały przelane na konto biura podróży. Dwukrotnie wezwał J. C. do zapłaty, a następnie skierował do Sądu Okręgowego w Olsztynie pozew o zapłatę, a po uprawomocnieniu się wydanego przez ten Sąd nakazu zapłaty – wniosek o wszczęcie egzekucji. Wyegzekwowana kwota została niezwłocznie przekazana członkom związku, którzy wpłacili pieniądze na wycieczkę.

Nadto pozwany zwrócić uwagę, że w przypadku uwzględnienia powództwa, odsetki winny zostać zasądzone od dnia następnego po upływie 14 – dniowego terminu, wskazanego w wezwaniu do zapłaty z dnia 13 listopada 2015r. Wskazał także, że już po dacie wniesienia powództwa wpłacił na rachunek bankowych powodów kwotę 100 zł (po 50 zł na rzecz każdego z powodów).

Pozwany wniósł o nieobciążanie go kosztami postępowania, na podstawie art. 102 k.p.c. Wskazał, że jego majątek pochodzi głównie ze składek członkowskich i nie dysponuje wystarczającymi środkami, aby zwrócić środki przekazane przez członków związku za niezrealizowaną wycieczkę (k. 23 – 27 i k. 80 – 84).

Pismami z 26 stycznia 2016r. powodowie ograniczyli powództwo do kwot po 1830 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 17 października 2015r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu (k. 18).

W treści pisma powód doprecyzował okoliczności, stanowiące podstawę faktyczną powództwa. Wskazał, że pozwany nie zorganizował wycieczki i z wpłaconej przez powoda kwoty zwrócił jedynie 150 zł.

Pismem z 11 maja 2016r. powód **W. M.** oświadczył, że cofa pozew w stosunku do obu pozwanych (k. 124). Na dalszym etapie sprawy odwołał jednak to oświadczenie wobec pozwanego Międzyzakładowego (...) Związku Zawodowego (...)w O., wnosząc od zasądzenie od niego kwoty 1780 zł wraz z ustawowymi odsetkami od wskazanych kwot i dat oraz kosztami procesu (k. 143, por: pismo z 2 października 2017r.).

Pismem z 24 kwietnia 2017r. powódka **I. M.** ograniczyła żądanie pozwu do kwoty 1780 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 17 października 2015r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu (k. 138). Wskazała, iż pozwany zwrócił jej łącznie kwotę 200 zł.

Na rozprawie w dniu 24 maja 2017r. (k. 143) także powódka **I. M.** cofnęła pozew wobec pozwanego L. Ż. (1) i rozszerzyła powództwo o odsetki przypadające także przed 17 października 2015r.

Sąd ustalił, co następuje:

(...) Związek Zawodowy(...)w O. jest organizacją zajmującą się obroną praw pracowników także w zakresie praw i interesów socjalno – bytowych i kulturalnych.

Do zakresu działania związku należy m.in. współpraca z służbą socjalną zakładu w celu zapewnienia członkom i ich rodzinom możliwości korzystania z wczasów pracowniczych oraz odpowiedniego udziału w podziale świadczeń z funduszu socjalnego, a także tworzenie warunków do wypoczynku po pracy.

Regulamin korzystania z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w (...)S.A. w par. 15 przewiduje możliwość finansowania udziału w wycieczkach turystycznych, w tym organizowanych przez zakładowe organizacje związkowe.

W skład zarządu pozwanego związku zawodowego wchodzi m.in. L. Ż.. Związek może być reprezentowany na zewnątrz w sprawach majątkowych przez dwóch członków zarządu. W pozostałych sprawach działa kolegialnie.

dowód: wydruk z KRS z k. 32 – 35 (61 – 63) , wydruk statutu z k. 36 – 42, wydruk regulaminu z k. 164 - 176

W dniu 29 maja 2015r. została sporządzona, a następnie – przesłana e- mailem do pracowników (...)informacja o tym, że pozwany związek zawodowy **organizuje** w dniach 17 – 21 września 2015r. samolotową wycieczkę do Portugalii.

Zostało również sporządzone i rozwieszono ogłoszenie o tej wycieczce, w którego treści wskazano, że całkowity koszt od uczestnika wynosi 1980 zł, z możliwością dofinansowania z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (w wysokości zależnej od dochodu na członka rodziny).

Przekazano również do wiadomości pracowników szczegółowy program wycieczki i wskazano, że bliższych informacji na jej temat udziela L. Ż. (1). On również przyjmuje wpłaty i zapisy.

W późniejszym czasie pojawiło się ogłoszenie o zmianie terminu wycieczki na 16 – 20 października 2015r.

okoliczności bezsporne – potwierdzone dowodami w postaci wydruku e- maila z k. 9, wydruku ogłoszeń z k. 9 odw. i 10

Powodowie zapisali się na wycieczkę i dokonali w tym celu następujących wpłat na rachunek pozwanego:

- w dniu 12 czerwca 2015r. – po 980 zł,

- w dniu 20 lipca 2015r. – po 1000 zł.

dowód: potwierdzenia przelewów z k. 11 i 12 oraz 68 i 69

W dniu 18 czerwca 2015r. L. Ż. (1) zawarł w imieniu pozwanego związku zawodowego z J. C. (1), prowadzącą Biuro (...), umowę o świadczenie usług turystycznych, której przedmiotem było zorganizowanie pięciodniowej wycieczki do Portugalii dla grupy 47 – osobowej, w terminie od 17 do 21 września 2017r. , zgodnie z załączonym do umowy

programem. Zgodnie z umową, część wynagrodzenia w wysokości 45 000 zł miała zostać uiszczona w formie zaliczki, a pozostała część – po odbyciu się imprezy, w terminie 7 dni od dostarczenia faktury VAT.

Termin i ilość uczestników wycieczki zostały następnie zmienione aneksem do umowy z 3 września 2015r.

dowód: kopia umowy z k. 151 – 153 wraz z aneksem z k. 154

J. C. nie miała uprawnień do organizowania wycieczek poza terytorium RP i krajów sąsiadujących.

okoliczność nie kwestionowana przez pozwanego

Z tytułu przewidzianych umową usług (...). C. wystawiła faktury bezpośrednio na nazwiska pracowników, którzy zgłosili chęć udziału w wycieczce. Faktury te miały stanowić podstawę do uzyskania zwrotu części kosztów wycieczki z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

Kwoty otrzymane przez pracowników z funduszu musiały zostać niezwłocznie zwrócone, wobec niedojścia wycieczki do skutku.

bezsporne – potwierdzone dowodem z zeznań powodów z k. 158 – 159 i 159 – 160 i pozwanego z k. 161 - 162

E-mailem z 30 września 2017r. L. Ż. zwracał się do J. C. (1) o potwierdzenie wyjazdu do Portugalii.

W dniu 7 października 2015r. J. C. (1) skierowała do pozwanego oświadczenie o wypowiedzeniu umów o świadczenie usług turystycznych z dnia 18 czerwca 2015r., zmienionych aneksami z 3 września 2015r., zawartych z pozwanym, reprezentowanym przez L. Ż.. Jako powód rezygnacji wskazano brak możliwości zapewnienia wystarczającej ilości wolnych miejsc w samolocie.

W treści pisma J. C. zapewniła także, że zwrot środków na rzecz pozwanego nastąpi niezwłocznie po ich odzyskaniu od (...) Sp. z o.o.

dowód: wydruk pisma z k. 48 – 49

Odpowiadając na to pismo L. Ż. w imieniu pozwanego kilkakrotnie zażądał natychmiastowego zwrotu wszystkich wpłaconych środków pieniężnych, na rachunek pozwanego.

dowód: kopie pism z k. 50, 51 i 53 wraz z potwierdzeniami odbioru z k. 52 i 54

W dniu 13 listopada 2015r. powodowie sporządzili pisma, w których wezwali m.in. pozwanego do zapłaty kwoty po 1980 zł w terminie 14 dni, tytułem zwrotu kosztów za wycieczkę, która się nie odbyła z winy organizatora.

dowód: kopie pism z k. 9 i 64

Nakazem zapłaty z 12 listopada 2015r., wydanym w postępowaniu nakazowym, w sprawie sygn. akt I Nc 136/15, Sąd Okręgowy w Olsztynie nakazał J. C. (1), aby zapłaciła na rzecz pozwanego kwotę 125 080 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 4 listopada 2015r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu. Nakaz ten został następnie zaopatrzony w klauzulę wykonalności.

W oparciu o wymieniony tytuł wykonawczy, zostało wszczęte postępowanie egzekucyjne.

W dniu 29 czerwca 2017r. , Komornik prowadzący to postępowanie przelał na rachunek pozwanego kwotę 3504,01 zł. Kwota ta została podzielona pomiędzy pracowników. Powodowie otrzymali wówczas po 150 zł.

Poza tą kwotę powodowie otrzymali tytułem zwrotu wpłaconych środków po 50 zł (bezsporne).

dowód: kopia nakazu z k. 56, kopia wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego z k. 55, kopia wyciągu bankowego z k. 43 - 47

Powyższy stan faktyczny został ustalony przede wszystkim w oparciu o bezsporne twierdzenia stron i załączone do akt sprawy dokumenty lub kopie dokumentów, których wiarygodność nie była kwestionowana i nie budziła wątpliwości Sądu.

Podstawą ustaleń stanowiły także zeznania stron, którym Sąd dał wiarę w zakresie, w jakim nie pozostawały w sprzeczności ze sobą nawzajem, z pozostałymi zgromadzonymi dowodami oraz zasadami doświadczenia życiowego.

Sąd zważył, co następuje:

Ostatecznie, powodowie cofnęli powództwa wobec pozwanego L. Ż. (1), który nie zgłosił w tym zakresie sprzeciwu.

Powództwa w stosunku do pozwanego Międzyzakładowego (...) Związku Zawodowego(...)w O. podlegały uwzględnieniu w przeważającej części.

Na gruncie rozpatrywanej sprawy powodowie domagali się od tego pozwanego zapłaty odszkodowań z tytułu nienależytego wykonania umowy, ostatecznie w wysokości po 1780 zł, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie (art. 471 k.c., art. 481 k.c.).

Kwoty te odpowiadały wysokości środków wpłaconych przez nich na rzecz pozwanego, w związku z zawartą umową o zorganizowanie wycieczki. W toku sprawy powodowie dodatkowo zgłaszali zarzuty dotyczące nieprawidłowego wyboru podmiotu, który miał bezpośrednio realizować usługę turystyczną zarzucając, że J. C. nie posiadała w istocie uprawnień do zorganizowania zaproponowanej im wycieczki.

Pozwany w treści odpowiedzi na pozew potwierdził, że w 2015r. **organizował** wycieczkę do Portugalii, której uczestnikami mogli być pracownicy (...)oraz członkowie ich rodzin. Na rozprawie w dniu 24 maja 2017r. zakwestionował jednak fakt zawarcia z powodami jakiegokolwiek umowy. Wskazał, że związek zawodowy nie jest i nie był organizatorem imprezy. Zdaniem pozwanego, chodziło wyłącznie o pośredniczenie pomiędzy osobami, które chciały wyjechać na wycieczkę a J. C. (1), m.in. o negocjowanie stawek, zaś faktury były wystawiana imiennie na każdego z pracowników.

Wskazywał w szczególności na fakt, że uprawnienie do świadczenia usług turystycznych lub pośrednictwa przy zawieraniu takich usług może być realizowane wyłącznie przez podmioty, prowadzące w tym zakresie działalność gospodarczą.

W pierwszej kolejności należało zatem ustalić, czy strony łączyła umowa, a jeżeli tak – jaki był jej charakter i treść.

Nie ulega wątpliwości, że strony nie sporządziły umowy pisemnej. Nie zawsze jednak jest tak, że zachowanie formy pisemnej stanowi warunek ważności czynności prawej. Zawarcie umowy może nastąpić również poprzez złożenie zgodnych oświadczeń woli ustnie bądź też w sposób dorozumiany (poprzez zachowania wyrażające wolę stron w sposób dostateczny).

Same ogłoszenia o wycieczce z pewnością nie miały charakteru oferty, ich treść zapowiadała jednak w jakiś sposób, co związek zawodowy zobowiązuje się uczynić w przypadku uiszczenia na jego rachunek określonej w tych ogłoszeniach kwoty. Sąd uznał zatem, że podobnie jak dalsze faktyczne zachowania stron, mogą być dowodem świadczącym o fakcie złożenia i treści określonych oświadczeń woli. Z treści tych ogłoszeń wynika zaś, **że pozwany miał „zorganizować” wycieczkę.**

Fakt zobowiązania się pozwanego do „zorganizowania” wycieczki znajdował potwierdzenie zarówno w zeznaniach powodów, jak i – pozwanego.

W ocenie Sądu, przeprowadzone w niniejszym postępowaniu dowody z pewnością nie pozwalają na uznanie, że zobowiązanie pozwanego wobec powodów dotyczyło świadczenia usług turystycznych w rozumieniu ustawy o usługach turystycznych (lub choćby pośrednictwa w tym zakresie).

W świetle przeprowadzonego dowodu z przesłuchania stron należy uznać, że również dla powodów było oczywistym, że związek zawodowy nie będzie bezpośrednio świadczył takiej usługi.

Należało zatem rozważyć, co strony rozumiały pod pojęciem „organizacji” wycieczki.

W świetle twierdzeń stron i zebranego materiału dowodowego Sąd doszedł do przekonania, że zobowiązanie do „zorganizowania wycieczki” mogło w omawianym wypadku oznaczać podejmowanie działań faktycznych i prawnych o charakterze organizacyjnym, zmierzających do tego, aby wycieczka się odbyła, w tym - zobowiązanie do wyboru biura podróży i konkretnego uzgodnienia z proponowanym przedsiębiorcą warunków umowy na rzecz osób trzecich – pracowników, którzy wyrazili wolę udziału w wycieczce i wpłacili kwotę kosztów (zapewne także pod warunkiem, że zbierze się odpowiednia liczba uczestników). Miało to być uczynione w sposób, który umożliwiał następnie pracownikom ubieganie się o zwrot części kosztów z funduszu świadczeń socjalnych (temu miało głównie służyć wystawianie faktur na rzecz pracowników).

W ocenie Sądu, wydaje się mało prawdopodobne, aby członkowie zarządu związku (a właściwie tylko jeden – L. Ż.) podejmowali powyższe czynności o charakterze faktycznym i prawnym bez żadnej przyczyny prawnej, a także aby powodowie dokonywali na rzecz związku wpłaty kosztów wycieczki bez żadnych wcześniejszych uzgodnień tj. w szczególności co do przekazania tych środków J. C.. Fakt podejmowania działań o charakterze organizacyjnym, wyraźnie zapowiedziany treścią ogłoszeń, przyjmowania i wypłaty środków z rachunku związku, musiał być znany i aprobowany przez pozostałych członków zarządu związku.

Należy zauważyć, że regulamin świadczeń socjalnych przewidywał „organizowanie” przez związek zawodowy tego rodzaju wycieczek. Wystąpienie przez związek zawodowy z powyższą inicjatywą było zgodne z zakresem działalności związku i mogło być rozumiane przez pracowników w opisany powyżej sposób.

Nie ulega wątpliwości, że umowa na rzecz pracowników z prowadzącą biuro (...) została następnie przez związek zawodowy faktycznie zawarta (choćby per facta concludentia, bowiem podpis pod umową złożył wyłącznie jeden członek zarządu). Treść tej umowy nie wskazuje wprost na to, aby stroną jej byli pracownicy (mieli być oni jedynie jej beneficjentami – art. 393 k.c.). Nie ulega wątpliwości, że pozwany związek zawodowy nie występował tutaj wyłącznie jako pełnomocnik pracowników.

W ocenie Sądu, fakt wystawienia faktur bezpośrednio pracownikom nie uzasadnia wniosku co do nieistnienia jakiegokolwiek stosunku cywilnoprawnego między związkiem a pracownikami. Należy zwłaszcza odnotować, że fakt istnienia roszczeń pozwanego wobec J. C. (1) został potwierdzony prawomocnym tytułem wykonawczym. Przesłanką takiego rozstrzygnięcia musiało być stwierdzenie istnienia zobowiązania J. C. wobec pozwanego (czy to na podstawie umowy, czy – bezpodstawnego wzbogacenia, czy też czynu niedozwolonego, którego następstwem była szkoda w majątku związku, wyrażająca się istnieniem wierzytelności ze strony pracowników o zwrot wpłaconych kwot), co nie wchodziłoby w rachubę, gdyby pozwany nie był stroną umowy lub nie był w jakikolwiek sposób zobowiązany wobec pracowników.

W świetle dokonanych ustaleń faktycznych nie budzi wątpliwości, że cena wycieczki była wpłacana na rzecz chętnych pracowników bezpośrednio na rachunek wskazany przez pozwanego, a dopiero pozwany regulował należność przewidzianą umową z J. C. (1). Już choćby samo upoważnienie pozwanego do dokonania tej czynności nakazuje domniemywać fakt zlecenia dokonania określonej płatności (art. 231 k.p.c.).

W ocenie Sądu, zebrany materiał dowodowy nie daje podstawy do uznania, aby środki wpłacone przez I. M. lub W. M. miały stanowić przewidziane umową wynagrodzenie. Należy podzielić twierdzenia pozwanego, iż umowa

pomiędzy stronami miała charakter nieodpłatny. Tym samym należy wykluczyć, aby opisywana czynność prawna miała charakter umowy o dzieło, w której odpłatność stanowi warunek przedmiotowo istotny.

W oparciu o powyższe Sąd doszedł do przekonania, że strony zawarły nieodpłatną umowę zlecenia, z elementami umowy o świadczenia usług podobnych do zlecenia (art. 734 i n. k.c.).

Nie ulega wątpliwości, że skoro pozwany informował powodów w ogłoszeniach o konkretnych kwotach, które mają być wpłacone, musiał z góry wynegocjować odpowiednie stawki z prowadzącą biuro (...).

W ocenie Sądu, skoro przedmiotem świadczenia pozwanego miała być „organizacja”, do zadań pozwanego musiało należeć formalne (choćby w podstawowym zakresie) sprawdzenie, czy wybrany podmiot istnieje i posiada uprawnienia do zorganizowania wycieczki. Jak wynika z zeznań powodów, czuli się oni zwolnieni z podejmowania jakichkolwiek działań o charakterze sprawdzającym, skoro „organizowaniem” wycieczki zajmował się pozwany. Przekonanie to wydaje się usprawiedliwione, skoro **nie mieli oni żadnego wpływu na wybór biura podróży**.

Jak wynika z załączonego zaświadczenia i treści zeznań L. Ż., pozwany nie podjął odpowiednich czynności sprawdzających.

Treść oświadczenia w sposób jednoznaczny dowodzi, że J. C. nie posiadała uprawnień do zorganizowania wycieczki do Portugalii, a koniec okresu obowiązywania zabezpieczenia finansowego przypadał w bliskim czasie, w trakcie zaplanowanej wycieczki. Przedstawiciel pozwanego wyjaśnił, że J. C. organizowała z powodzeniem wycieczki na rzecz pracowników (...)(i nie tylko) wiele razy, w tym np. do krajów B. i to było podstawą zaufania do niej.

W ocenie Sądu, niedołożenia wymaganej w takich wypadkach staranności przez pozwanego można upatrywać wyłącznie w powyższych okolicznościach. Stopień winy należy przy tym ocenić jako nieznaczny.

Najwięcej wątpliwości budził fakt spełnienia przesłanki adekwatnego związku przyczynowego.

Sąd uznał ostatecznie, że związek ten zachodzi, choć nie ulega wątpliwości, że szkoda w majątku powodów powstała przede wszystkim na skutek postępowania samej J. C..

Nienależyte wykonanie zobowiązania skutkowało zleceniem przez pracowników dokonania wpłat na rzecz osoby, nie dającej gwarancji wykonania umowy i zwrotu nienależnie przekazanych kwot. Wycieczka nie doszła do skutku, a J. C. nie zwróciła wpłaconych pieniędzy. Pomiędzy nienależytym wykonaniem umowy a utratą środków przez pracowników zachodzi adekwatny związek przyczynowy, bowiem można było przewidywać, że wycieczka się nie odbędzie (skoro biuro nie posiadało uprawnień do jej zorganizowania), a ukrywająca ten fakt J. C., nie mogła być uważana za wiarygodnego i solidnego kontrahenta, powierzenie jej środków finansowych łączyło się z dużym ryzykiem ich nieodzyskania.

Wydaje się, w związku z dotychczasową bezskutecznością egzekucji prowadzonej przez pozwanego, że pracownicy nie posiadają przy tym realnych możliwości zmniejszenia szkody poprzez odzyskanie środków od samej J. C., nawet gdyby uzyskali w stosunku do niej tytuły wykonawcze (przewidujące choćby jej odpowiedzialność in solidum, jeżeli umowa o świadczenie usług turystycznych zostanie uznana za ważną).

Reasumując, przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego z tytułu nienależytego wykonania umowy należało uznać za spełnione.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie powołanych przepisów, Sąd uwzględnił żądanie powodów wobec pozwanego Międzyzakładowego W. Związku Zawodowego (...) (...)w O. do wysokości wskazanej w pkt I i II sentencji wyroku.

W związku z cofnięciem powództwa wobec tego pozwanego, na podstawie art. 355 w zw. z art. 203 par. 1 i 4 k.p.c., Sąd umorzył postępowanie w części (omyłkowo co do kwoty 50 zł zamiast co do kwoty 200 zł).

Oddalenie powództw w stosunku do pozwanych w pozostałym zakresie wynikało z faktu, iż powodowie nie przedstawili potwierdzeń doręczenia pozwanemu wezwań do zapłaty. W ocenie Sądu, o opóźnieniu w spełnieniu świadczenia o charakterze odszkodowawczym, stanowiącym przesłankę roszczenia o odsetki za opóźnienie, można zatem mówić dopiero od upływu co najmniej terminu 14 - dniowego od doręczenia pozwów (pkt IV sentencji wyroku).

Uznając cofnięcie powództw wobec L. Ż. (1) za dopuszczalne, na podstawie art. 355 w zw. z art. 203 par. 1 i 4 k.p.c., Sąd orzekł jak w pkt V sentencji wyroku.

O kosztach procesu orzeczono po myśli art. 102 k.p.c. uznając, że takie rozstrzygnięcie uzasadnia zarówno istnienie szczególnych okoliczności po stronie powodów, którzy w chwili skierowania powództwa przeciwko L. M. nie byli reprezentowani przez zawodowego pełnomocnika, jak pozwanego (uwzględniając argumentację przedstawioną w odpowiedzi na pozew).

SSR Anna Kabzińska